

อัตราเงินเฟ้อเดือน ก.พ. 58 อยู่ที่ -0.52% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว และเพิ่มขึ้น 0.12% เมื่อเทียบกับเดือนที่แล้ว โดยราคาน้ำมันยังเป็นปัจจัยหลักที่ดึงให้ดัชนีราคาลดลง ดัชนีราคาพลังงานลดลง 12.9% เมื่อเทียบกับปีก่อน อัตราเงินเฟ้อติดลบต่อเนื่องกันเป็นเดือนที่สองแล้ว นั่นแปลว่าเศรษฐกิจไทยเข้าสู่ภาวะเงินฝืดแล้วหรือไม่?

Q1: เงินฝืดคืออะไร

เงินฝืดไม่ใช่แค่เรื่องอัตราเงินเฟ้อติดลบ แต่ต้องดูปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น ราคาของสินค้าส่วนใหญ่ลดลงหรือไม่ ภาพรวมเศรษฐกิจหดตัวด้วยหรือไม่ คนจับจ่ายใช้สอยน้อยลง รายได้คนลดลงหรือไม่ ฯลฯ

Q2: ทำไมเราต้องกังวลเรื่องเงินฝืด

การที่สินค้าราคาถูกลงฟังดูเหมือนจะเป็นเรื่องดี แต่ถ้าราคาลดลงอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้คนไม่ค่อยใช้จ่ายเพราะคิดว่าราคาจะถูกลงอีก ลองคิดดูว่าถ้าเรารู้ว่า สินค้าชนิดหนึ่งจะลดราคาลงอีก เราก็คงจะไม่ซื้อของชิ้นนั้นในวันนี้ แต่จะรอจนราคาถูกลงจึงซื้อ แต่พอคนไม่ซื้อมากๆ เข้า คนขายก็จำเป็นต้องลดราคาลงอีกเป็นวงจรแบบนี้ไปเรื่อย ๆ ในที่สุดก็จะกระทบต่อกำไรของภาคธุรกิจและการจ้างงาน

อีกผลกระทบของเงินฝืดคือทำให้ภาระหนี้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้น ถ้าลองนึกภาพโรงงานปากกามีหนี้อยู่ 100 บาท ผลิตปากกาขายราคาตัวละ 10 บาท ถ้าผลิตปากกา 10 ตัว ก็จะได้เงิน 100 บาท และสามารถใช้

หนี้คืนได้ (คิดง่ายๆ ว่าไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ) แต่ถ้าเกิดภาวะเงินฝืด ปากกาจากเดิมราคาตัวละ 10 บาท ตอนนี้เหลือตัวละ 5 บาท ถ้าจะชำระหนี้จะต้องผลิตและขายปากกาถึง 20 ตัว บริษัทหรือครัวเรือนที่มีหนี้มากก็จะประสบปัญหาในการชำระหนี้

Q3: เศรษฐกิจไทยเข้าสู่ภาวะเงินฝืดหรือไม่

เศรษฐกิจไทยยังไม่เข้าสู่ภาวะเงินฝืด เพราะเงินเฟ้อติดลบอย่างเดียวไม่ได้แปลว่าเงินฝืด ต้องดูปัจจัยอื่นๆ ที่ต้องดูประกอบกัน ในประเทศที่ประสบกับภาวะเงินฝืดอย่างประเทศญี่ปุ่น เราจะพบว่านอกจากเงินเฟ้อที่ติดลบแล้ว ยังพบว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นหดตัว อัตราการขยายตัวเศรษฐกิจติดลบ ค่าจ้างที่แท้จริงลดลง คนคาดว่าเงินเฟ้อในระยะยาวจะยังคงต่ำมากหรือติดลบ เห็นได้จากผลตอบแทนพันธบัตรระยะยาวที่ต่ำมาก (ดูรูป 1)

ในขณะที่กรณีประเทศไทย เงินเฟ้อทั่วไปเริ่มติดลบ (เมื่อเทียบกับปีก่อน) แต่ก็เกิดจากการลดลงของราคาสินค้าไม่กี่ชนิด เช่น ราคาน้ำมัน ถ้าดูอัตราเงินเฟ้อ

พื้นฐานซึ่งตัดราคาน้ำมัน และราคาอาหารสดออกจะพบว่าเงินเพื่อพื้นฐานเพิ่มขึ้น ราว 1.5% จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ในขณะที่เดียวกันเศรษฐกิจก็ยังไม่ขยายตัวได้ในปีนี้ (อย่างช้าๆ) เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า การที่น้ำมันและอาหารราคาถูกลงทำให้รายได้ในกระเป๋าคนเพิ่มขึ้น และจะเห็นได้ว่าการจ้างงานยังคงสูงมาก ชั่วโมงการทำงานยังไม่ลด ค่าจ้างยังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ผลตอบแทนพันธบัตรระยะยาวอยู่ในระดับที่ไม่ต่ำมาก

Q4: แล้วเงินเฟ้อจะติดลบต่อไปอีกนานหรือไม่

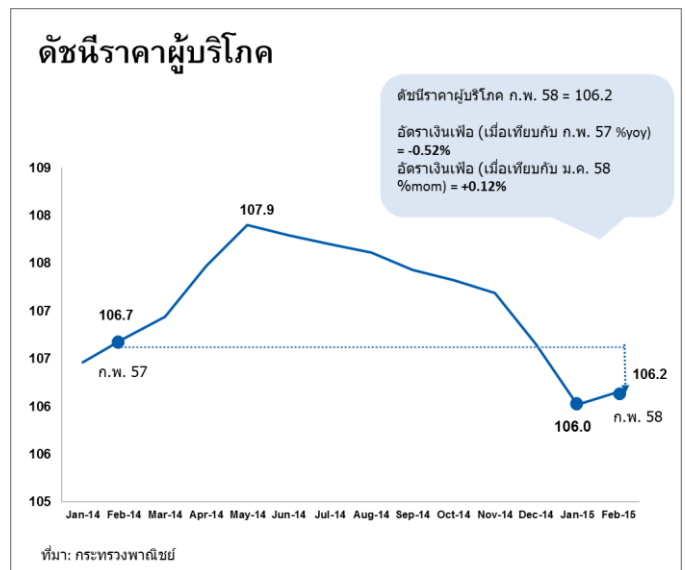
เงินเฟ้อเมื่อเทียบกับปีที่แล้วยังคงติดลบต่อไปอีกระยะอย่างน้อยก็ในช่วงครึ่งปีแรก ด้วยผลของราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มลดลง เพราะดัชนีราคาผู้บริโภคของไทยนั้นขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันเป็นหลัก ซึ่งราคาน้ำมันในตลาดโลกเริ่มลดลงราวเดือนสิงหาคมของปีที่แล้ว

รูป 1: Checklist “เรากำลังอยู่ในภาวะเงินฝืดหรือไม่?”

ตัวชี้วัด	ญี่ปุ่น*	ยูโรโซน	ไทย
เงินเพื่อทั่วไปติดลบ			
- เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (%yoy)	✓	✓	✓
- เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (%mom)	✓	✓	✗
เงินเพื่อพื้นฐานติดลบ	✓	✗	✗
การขยายตัวของจีดีพีติดลบ	✓	✗	✗
ค่าจ้างลดลง	✓	✗	✗
ผลตอบแทนพันธบัตรระยะยาวต่ำมาก	✓	✓	✗

* อัตราเงินเฟ้อญี่ปุ่น ตัดผลของการขึ้นภาษีการบริโภค

รูป 2: อัตราเงินเฟ้อจะยังคงติดลบต่อไปอีกนานเท่าไร?

การยืมผลงานของสถาบันฯ

- ผลงาน เอกสารเผยแพร่ทุกชิ้นของสถาบันธนาคารไทยศึกษาสงวนลิขสิทธิ์ภายใต้สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์แบบ แสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-ไม่ดัดแปลง 3.0 ประเทศไทย (CC-BY-NC-ND 3.0) ไม่แก้ไขเนื้อหาใดๆ จากเว็บสถาบันธนาคารไทยศึกษาที่นำไปเผยแพร่ ยกเว้นเพื่อสะท้อนความเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวกับเวลา สถานที่ และแนวบรรณาธิการ ท่านจะต้องอ้างอิงแหล่งที่มาจากสถาบันธนาคารไทยศึกษาสำหรับทุกผลงาน และเอกสารทุกชิ้นของสถาบันฯ ที่นำไปเผยแพร่ ท่านไม่สามารถนำผลงาน และเอกสารทุกชิ้นของสถาบันฯ ไปเผยแพร่เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า หากมีคำถามเกี่ยวกับการยืมผลงานสถาบันฯ ไปใช้ กรุณาติดต่อที่สถาบันธนาคารไทยศึกษา

ได้โดยตรงที่ network@thailandff.org

